

ACTA RESUM I D'ACORDS DE LA REUNIÓ DEL GT TREBALL DE LA LLAR I DE LES CURES

9 de maig a les 18 h

C/ València, 344

ASSISTENTS:

Sr. Rodrigo Araneda	ACATHI Assoc. Cat. per la integració de homosexuals, bisexuals i transsexuals immigrants. Vice-president CMIB.
Sr. Carles Bertran Sra. Ana Rojas	CC.OO de Catalunya – MIGRACIONS i Federació de construcció i serveis
Sra. Mariana Isla Sra. Enriqueta Duran	Associació d'Ajuda Mútua d'immigrants a Catalunya (AMIC – UGT)
Sra. Janett Frías Sra. Lenny Rua	Centro Boliviano Catalán
Sr. Javier Bonomi	FEDELATINA Federació d'entitats llatinoamericanes a Catalunya
Sra. Norma Véliz	Mujeres Pa'lante
Sra. Norma Falconi Sra. Isabel Escobar	Sindillar
Sra. Ana Camargo	SURT, Fundació de dones
Sra. Carmen Bermúdez	ASOCASCOL Asociación Casal Colombiano.
Sra. Silvia Bofill,	Antropòloga, membre del Grup de Recerca en Antropologia Jurídica (GRAJ) de la UB
Sr. Ignasi Camós	Jurista, professor titular de Dret del Treball i de la Seguretat Social de la UG
Sra. Ana Muñoz	Jurista de Poble-sec per a tothom (Coordinadora d'entitats del Poble Sec)
Sra. Marta Cruells	Assessora de la Regidoria de Feminismes i LGTBI. Ajuntament de Barcelona
Sr. Raül López	Tècnic d'Igualtat del CIRD, Departament de transversalitat de gènere
Sra. Núria Pàmies Sra. Alèxia Ballabriga	Secretaria del Consell Municipal d'Immigració de Barcelona

S'excusa Sònia Parella, sociòloga, membre del Grup de recerca GEDIME de la UAB.

1. Presentació i objectius del grup de treball: proposta d'àmbits a treballar

Núria Pàmies es presenta al grup, situa el context de treball del grup en el marc de la temàtica global acordada pel CMIB per a l'any 2017: **Dignificació i sensibilització social del Treball de la Llar i de les cures a les persones.**

Es va fer una reunió anterior, amb un grup ampli molt participatiu a 20/3/17. Es partia d'un treball previ del darrer any que han realitzat un grup d'entitats (algunes del CMIB) i que han iniciat contactes amb la Generalitat de Catalunya. Es va acordar posar en marxa l'actual grup, amb presència d'entitats vinculades al Consell i al treball de la llar,

i de persones expertes per complementar el coneixement i les propostes. Es fa una breu roda inicial de presentació. Recorda els objectius ja acordats:

Objectius

- Elaborar un document del Consell amb argumentació i propostes adreçades a les diferents administracions en funció de les respectives competències (similar al realitzat pel document de 67 propostes).
- Definir accions que entren dins les competències i possibilitats de l'Ajuntament de Barcelona:
 - Accions de sensibilització
 - Manifest del Consell i Declaració institucional del Ple de l'Ajuntament.
 - Revisió i incidència de les Clàusules socials, i condicions generals en les contractacions municipals, especialment d'atenció domiciliària

Àmbits a treballar

Es proposen i s'acorden els següents àmbits, tenint en compte els ja plantejats en la proposta de la taula d'entitats. Servirien per ordenar el treball del grup o grups. Alguns dels aspectes es plantegen com a transversals ja que poden generar propostes en diversos àmbits.

1. Legal / competencial / Estrangeria
2. Laboral / Seguretat social
3. Social / Interculturalitat / Gènere
4. Salut

Aspectes transversals

5. Reconeixement Drets / Sensibilització
6. Educació, formació i empoderament

2. Presentació de la Mesura de govern *Per una democratització de la cura a la ciutat de Barcelona*

La secretària exposa l'interès de presentar al grup aquesta mesura, impulsada des del Comissionat d'Economia Cooperativa, social i solidària i consum amb el col·laboratge de la Regidoria de Feminismes i LGTBI, es preveu que sigui **aprovada el 26 de maig**. S'ha treballat amb participació de la Direcció d'immigració i algunes entitats que estan al grup, és benvinguda ja que contempla bona part dels objectius, que interseccionen amb els objectius del CMIB i els temes plantejats al grup de treball.

La proposta és presentar-la i identificar les mesures i accions que tenim en comú, tenir-ne un bon coneixement, complementar i sumar anàlisi i accions, en un treball coordinat en la concreció i desenvolupament.

Presentació a càrrec de:

- **Sra. Marta Cruells,** Assessora de la Regidoria de Feminismes i LGTBI.
Ajuntament de Barcelona
- **Sr. Raül López,** Tècnic d'Igualtat del CIRD, Departament de transversalitat de gènere

S'ha treballat durant el darrer any i mig amb entitats i una taula interdepartamental per tal de recollir els diferents aspectes que té el treball de les cures. Es van encarregar dos informes/diagnòstics per veure quina és la realitat a la ciutat. Es van entrevistar a persones de serveis i projectes que s'estan portant a terme i així també identificar les possibles mancances. Ressaltar també que està pendent elaborar un estudi sobre el règim i situació de treballadores internes a la ciutat.

Es pretén, igualment, tenir un mapa de les iniciatives, i definir el paper de cada departament dins l'Ajuntament. Presenta un primer "mapeig" de què està fent ja l'Ajuntament en la provisió de cures (Reagrupament, serveis a dones, escoles bressol, respir...).

La Mesura té dos objectius generals:

- Reconeixement de la cura: centralitat social de la cura, reconeixement com una part del sistema econòmic, com un dret i que s'ha de realitzar en unes condicions dignes... Històricament no s'ha fet.
- Socialització de la cura: desigualtat en el repartiment de la tasca social (famílies, administracions, mercat de treball...), de gènere (bàsicament dones) i d'origen (un nombre important de persones estrangeres). Paper de l'administració pública, del mercat i de la xarxa comunitària.

Eixos transversals:

- La divisió social del treball: interseccionalitat (eliminació de la "mala" divisió social del treball)
- Empoderament individual, relacional i col·lectiu.

La Mesura té aspectes ja molt definits i d'altres que s'aniran concretant en el procés. Té en compte la cura no assalariada i el treball assalariat. Algunes propostes a destacar, d'entre moltes:

- campanya de comunicació i sensibilització de ciutat, inclou famílies que contracten
- creació d'un espai referencial a la ciutat en el tema d'atenció a les cures,
- referents de districte per economia de les cures,
- impuls de projectes de provisió, treball en xarxa. Incentivar nínxols ocupació.
- instar a les altres administracions competents pel reconeixement, canvis legals i valorització social del treball de la cura
- Riscos laborals, assessorament legal, formació...
- Millora del model de serveis d'atenció domiciliària

S'ha fet també un treball de conceptualització: què s'entén per cures?

El document es farà arribar quan entri a plenari. Indirectament la gran majoria de les prop de 70 mesures es relacionen amb els objectius del grup de treball, i directament, n'hem identificat unes 25. Es destaquen les principals: com instar a l'Administració central a ratificar el conveni 189, la creació d'un espai de referència en cures... Es concretaran, definint sub-accions i indicadors. L'objectiu és sumar-nos a les iniciatives ja concretades i poder fer aportacions i propostes en aquelles que estiguin més obertes, i una tasca conjunta a l'hora d'instar altres administracions.

Torn d'intervencions / Propostes:

Les persones i entitats agraeixen i saluden la mesura; hi ha acord en reconèixer l'enfoc encertat de la mesura quant a centralitat de les cures i a treballar fent front comú.

Es produeix un cert debat entorn dels aspectes a prioritzar, atenent a la situació laboral molt més precària de les persones treballadores de la llar, per contra de l'atenció domiciliària, que compta amb una regulació i marc laboral més clar, tot i que la situació sigui millorable.

Marc legal i context històric: el treball a la llar va entrar en la Seguretat social com a règim especial, en tant que solució per problemes amb l'encaix del lloc de treball, la llar privada, un espai tabú i "inviolable" on no es contempla la possibilitat d'inspeccions. El moviment associatiu fa temps que reivindica la millora de les condicions. S'ha passat de règim a sistema però persisteixen els abusos. Si es passa a règim general, posteriorment es poden determinar normes complementàries: baixes, atur...

Conveni 189 OIT: en cas de ratificació entraria en vigor a l'any següent, només 5 països l'han ratificat.

Principals Idees i propostes plantejades:

- Prioritzar l'abordatge sobre el treball de la llar sense deixar de tenir en compte que també es tracta d'un treball de cures i que cal fer incidència en un canvi de paradigma i transformació social. Les entitats que fan un treball directe amb persones treballadores de la llar exposen que es treballen tots els aspectes sense separació, sense reconeixement ni visibilització: neteja, cuina, cura de les persones (infants, gent gran, malalts...) És una pluriocupació amb jornades que poden superar les 10 hores i sense drets per trobar-se sota el Regim especial de la Seguretat Social.
- Diferenciar els aspectes que estan més regulats (treballadores familiars) dels que la regulació és mínima (Treballadores de la llar).

- Cal recollir també sectors com la neteja, amb contractació poc controlada i explotació laboral
- Exigir la ratificació del conveni 189 de l'OIT. Cal aprofitar la conjuntura política i social per tenir incidència. Necessitat d'una campanya.
- Exigir l'eliminació del sistema especial de la Seguretat Social i el pas al règim general, reconeixent que és un treball com un altre. Dret a l'atur, a baixes laborals, a jubilació. Supressió de l'acomiadament lliure (desistiment del contractant com a causa de l'extinció del contracte). Instar l'Estat a fer Nova Llei, que no rebaixi la qualitat de les persones.
- Recollir explícitament propostes de modificació de la Llei d'estrangeria, que afegeixen obstacles i precarietat a la situació de persones en situació irregular. Contractació que permeti l'arrelament.
- Reclamar a l'administració de l'Estat que activi incentius en aquest sector econòmic
- Consolidar dret a sous mínims dignes
- Elaborar una taula salarial de referència per a les treballadores discontinúes, existeix actualment un buit.
- Tenir present a les persones que s'estan fent grans, pensions dignes
- Eliminar el concepte de "Servei domèstic" dels discursos
- Aprofitar els espais de presència sindical per traslladar reivindicacions. Cal un millor reconeixement sindical, es tracta d'un sector oblidat. Es van signar acords insuficients.
- Fer incidència en el Consell de Relacions Laborals
- Sol·licitar a la Generalitat que obri i faciliti el procés d'acreditació professional de les treballadores (reconeixement de l'experiència).
- Formació: revisar i completar els continguts formatius. Incloure les competències necessàries, com primers auxilis... (ara només contempla neteja, cuina...).
- Coordinar amb Institut català de qualificació professional
- Treballar amb Barcelona Activa la formació professionalitzadora i contínua en format de píndoles, o mòduls d'acord amb les competències professionals exigides. Cal tenir en compte també les persones més vulnerables (situació administrativa irregular).
- Cal situar la problemàtica en el context heteropatriarcal i el capitalisme. Cal un canvi legal però no únicament, cal una transformació social.
- Plantejar propostes de resposta a la precarietat i a la irregularitat des de l'àmbit del cooperativisme i de les economies socials i solidàries.

Alternatives tipus la cooperativa Alencop, poden ajudar també a sortir de la irregularitat.

- La manca de recursos assistencials acaba sobreutilitzant els serveis a la llar.
- Aprofitar i recolzar-se en els diferents estudis i diagnòstics per fer major incidència en la temàtica. És fonamental l'estudi sobre la situació de les persones internes. També és necessari l'estudi sobre assetjament sexual, una problemàtica de difícil abordatge.
- Generar estratègies generadores de sinèrgies entre administració, institucions, entitats, en un espai que incorpori també altres àrees municipals. Respectar l' "Agència", el treball de lluita i empoderament de les entitats que ja té una trajectòria. Treball a nivell europeu.
- Donar visibilitat i reconeixement al treball de la llar i les cures: gènere i origen de les persones que el realitzen i situació administrativa. Donar visibilitat a què és una feina com una altra. Campanyes comunicatives per conscienciar la població
- Treballar per la igualtat i la dignificació.

Es planteja que cal fer un **glossari de conceptes** previ per delimitar conceptualment i per tal que hi hagi acord quant a què s'està treballant en el grup (què s'inclou i què no). Es demanarà aportacions a les diferents persones membres.

Cal tenir present l'oportunitat del moment i la confluència amb la mesura, no perdre de vista la globalitat i el ventall ampli de mesures que requeriran d'una prioritització, tal com es va fer amb les 67 propostes.

3. Pla de treball del grup

Es debaten i s'acorden les opcions metodològiques més efectives i l'opció de crear subgrups.

Es planteja el calendari global d'objectius en funció dels moments clau al CMIB o d'altres:

PREVISIÓ INICIAL DE CALENDARI VINCULAT AL PLA DE TREBALL		
23 de maig	Reunió Com. Permanent.	Seguiment
26 de maig	Presentació a Plenari Municipal: • Mesura Democratització de la cura • Mesura Irregularitat	

5 de juliol	Plenari CMIB	Informació evolució, acord objectius i previsió accions.
ESTIU		
Setembre / Octubre	Grup obert a entitats del CMIB.	Definició del Manifest.
22 d'octubre	Bcn diversa. Trobada d'entitats.	Visibilització. Accions diverses, taula rodona...
Octubre	Comissió Permanent.	Aprovació doc. Propostes i manifest
30 de novembre	Plenari CMIB	Aprovació document i proposta d'accions. Manifest i Proposta de Declaració institucional.
18 desembre	Dia del migrant. Lliurament Premis CMIB.	Lectura Manifest.

Metodologia de treball: S'acorda crear **2 subgrups** de treball que funcionaran paral·lelament, unint 2 àmbits cadascun:

A. Legal/competencial / Estrangeria // Laboral/Seguretat Social

- Ignasi Camós
- Norma Falconi
- Janett Frías/Jenny Rua
- Mariana Isla
- Ana Muñoz
- Ana Rojas
- Norma Véliz

B. Social/intercultural/Gènere // Salut

- Rodrigo Araneda
- Sílvia Bofill
- Javier Bonomi
- Ana Camargo
- Isabel Escobar
- Elsa Oblitas
- Mujeres Pa'lante

Els aspectes de **Reconeixement de drets, sensibilització, educació, formació i empoderament** es treballaran transversalment en els dos grups.

Es debat si treballar en documents digitals i s'acorda crear un **document participatiu** (es presentarà proposta de plantilla), on s'hi aniran incorporant i integrant les **propostes i aportacions** que les persones participants facin **per correu electrònic** a la secretaria del Consell (es respondrà en obert perquè tothom pugui seguir-ne el procés).

Es convidarà a altres responsables municipals, institucions, entitats o empreses implicades en la temàtica en funció dels objectius i l'ordre del dia de cada grup.

A la **web** s'hi pujarà la documentació de referència utilitzada, la mesura de govern i altra documentació d'interès que penseu que seria bo compartir, a mesura que estigui disponible.

Es proposa un **calendari** de treball, que posteriorment s'ha revisat atenent a diferents factors i a garantir globalitat:

PROPOSTA	GRUP A Legal / laboral	GRUP B Social / Salut	Grup operatiu complet
5 de juny (dill)		Treball grup: argumentació i	
6 de juny (dmt)	Treball grup: argumentació i propostes		
19 de juny (dill)		Treball grup: argumentació i propostes	
22 juny (dij)	Treball grup: argumentació i propostes		
27 de juny (dmt) o 11 juliol (dmt)	Sessió breu del grup, completar aportacions recents	Sessió breu del grup, completar aportacions recents	Posta en comú. Plantejament manifest
Estiu			
18 de setembre		Definició document	
19 de setembre	Definició document	Definició document	
10 d'octubre	Tancament document global de propostes i Manifest		

Grup ampli: Informació via correu electrònic.

Convocatòria **13 de juliol**